

ZAŠTO SE RASPADA SDS U ČELINCU?

Opštinski odbor SDS-a u Čelincu nalazi se u najgoroj situaciji od formiranja. Iako je ova lokalna stranačka organizacija u maloj opštini već preživjela silne turbulencije i nekoliko cijepanja, teško da će i ovaj posljednji sukob.

Sagovornici Faktor magazina objašnjavaju da je dvoje najpopularnijih članova SDS-a u Čelincu, Sandru Janković, odbornika u lokalnoj skupštini, i Igora Savičića, omiljenog među kadrovima stranke, posvađao neko iz vrha SDS-a. Cini se da su u Banjaluci prsti „onog koji vuče konce“ u novom čelinačkom razdoru.

Naime, naš izvor navodi da je Jankovićeva inače miljenica zamjenika predsjednika SDS-a Milana Radovića, dok Savičića nije podržao niko iz rukovodstva stranke. Ovaj poznati sportista (bokser), kako poznavaoći tamošnjih prilika kažu, ima solidno stranačko jezgro uz sebe. Kao dokaz navode i da je on jedini uspio pobijediti SNSD i ući u Savjet mjesnih zajednica, dok je to za Jankovićevu bila i ostala misaona imenica.

Upućeni kažu da Radović ne jača niti priprema stranku za naredni izborni ciklus, već sebi „utabava“ sigurne staze za još jedan mandat parlamentarca. Na tom putu Radović postavlja svoje ljude u izbornoj jedinici 2 kako bi bio siguran ko će ga podržati, a ko ne tokom kandidatura i glasanja za poslanika. Na putu do tog cilja Radović ne bira sredstva, a u SDS-u kažu da je, kao i uvijek, spremjan na sve. Tu spadaju i razbijanja „zdravih“ opštinskih odbora, koliki god oni bili, samo da ima povjerljive ljude u vrhu lokalnih organizacija u svoj izbornoj jedinici.

S.I.

FAKTOR
Izdavač:
A Media d.o.o.
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor i glavni i odgovorni urednik: Drahmi Miskin
zamjenici glavnog i odgovornog urednika: Slaviša Đurković, Zoran Šarenac
redakcija: info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing: marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba
Štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 670
po rješenju broj 07.06/053-46/21-2
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

Ana Kotur-Erklić
@a_kotur

Da oprostite, ČakŠtaviše, boginja nepročitanih pravopisa, mogla je naći i bolje mjesto da se useli od NSRS.

18:37 · 30 nov 21 · Twitter for Android

2 Sviđanja

„ „

Ana Kotur-Erklić

Da oprostite, ČakŠtaviše, boginja nepročitanih pravopisa, mogla je naći i bolje mjesto da se useli od NSRS.

Драган Деспотовић
@Osaticanin1426

Нико нам Косово не може узети, јер су кључеви Косова и Метохије у рукама великомученика Лазара!

Блаженопочивши Владика Атанасије

„ „

Dragan Despotović

Niko nam Kosovo ne može uzeti, jer su ključevi Kosova i Metohije u rukama velikomučenika Lazara!
Blaženopočivši Vladika Atanasije

dečko loših muzičarki
@nixonbelgrade

Istočno od Minhenia postoje samo dva šampiona Evrope i samo jedan čovek koji je igrao za oba!

„ „

dečko loših muzičarki

Istočno od Minhenia postoje samo dva šampiona Evrope i samo jedan čovek koji je igrao za oba!

PARE VRTE GDJE BAGER NEĆE! Gradjevinski lobi u Banjaluci jači od svih stranaka

SVE U KORIST INVESTITORA: MINISTAR DRAŠKOV LOBISTA?

Kako saznaće FAKTOR, ministar u Vladi Republike Srske šuruje sa „ljutim protivnikom“ - gradonačelnikom Banjaluke Draškom Stanivukovićem. Za sve su „krivi“ gradjevinski lobiji koje interesuje samo zarada, bez obzira koja je stranka na vlasti. U ovom slučaju zarada je milionska.

Predmet lobiranja su neke od najatraktivnijih građevinskih parcela u strogom centru Banjaluke. Njih posljednjih mjeseci i Stanivuković javno spominje. Neke su već u fazi gradnje, a o drugima se još uvijek pregovara sa investitorima.

Jedna od njih je i takozvana „Rupa“ koja se nalazi kod nekadašnjeg Doma sindikata. Mijenjala je i namjenu i ulagača posljednjih godina. Na kraju je gradonačelnik Banjaluke Draško Stanivuković sa sadašnjim neimarom dogovorio izgradnju dvije kule od po 11 spratova. O tome je FAKTOR ranije podrobniјe pisao. Trenutno se na toj parceli grade dvije lamele za koje investitor posjeduje dozvole. U praksi do sada nije zabilježeno da gradnja nekog objekta traje, a da se ne zna kako će cijeli objekat na kraju izgledati, niti kakva će mu biti namjena - što je slučaj sa „Rupom“.

Nakon pisanja Faktora, ovom „fenomenu“ posvetili su se i druge medije pa je tako jedan portal prebrojao spratove koji su već izgrađeni i došao do saznanja da je u toku gradnja sedmog sprata pitajući se „da li je zaboravljen Regulacioni plan tog područja kao jedan od osnovnih dokumenata za legalnu gradnju?“ Investitor poručuje da je sve po zakonu i da gradjevinska dozvola, a koju je potpisao gradonačelnik, glasi na šest spratova, plus sedmi „uvučeni“. Šta god to značilo?!

Faktor je ranije pisao da je gradonačelnik prišao da se na toj lokaciji grade dvije kule od po 11 spratova stepenastog tipa i onda ova priča investitora „ima smisla“, ali iz njihovog ugla. U Regulacionom planu koji se nalazi na sajtu grada, stoji da je na tom prostoru „predviđena gradnja zgrada spratnosti pet etaža i jedna

uvučena etaža“. Da li je gradonačelnik dao građevinske dozvole mimo regulacionog plana, dogovorio sa investitorom nešto treće i kako će to na kraju sve izgledati i biti u skladu sa zakonom, očigledno, niko ne zna. Ali, saznaće se! Iz Gradske uprave su tom portalu „u najgrubljem odgovorili“ da je sve po Planu, „jedan sprat, gore dole“. Tačno je da u grafičkom prilogu piše jedno, ali u tekstualnom dijelu je navedeno da može i malo drugačije na zahtjev investitora. Pojasnili su iz Uprave. I gradonačelnik se oglasio tvrdnjom da je sve po zakonu i da investitor ispunjava se uslove.

„Kada je u pitanju spratnost trebalo bi reći da će tu biti stepenasti način gradnje i da će u jednom dijelu biti četiri sprata, a na drugom dijelu će biti veća spratnost kako bismo dobili dinamičnost objekta kakav Banjaluka nije dobila u posljednjih dvadeset, trideset i više godina.“

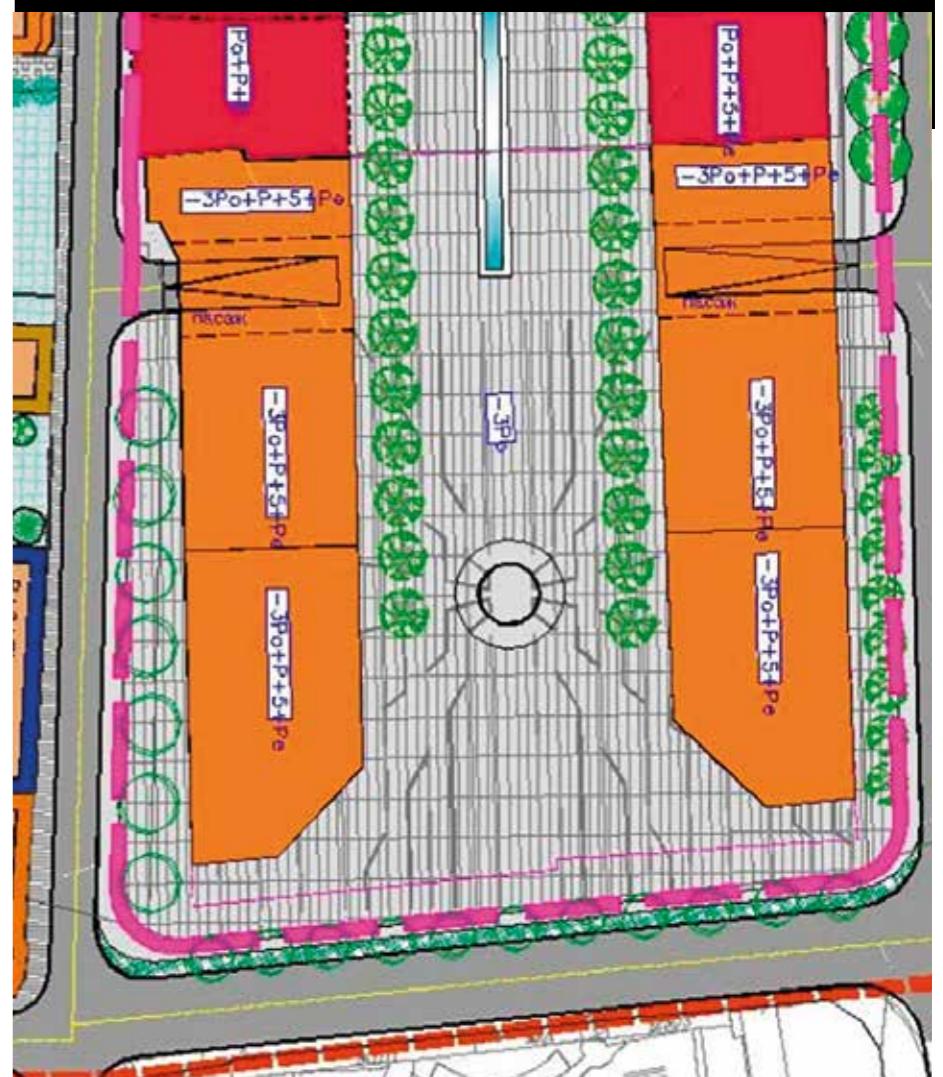
Ovo je izjavio Stanivuković 5. oktobra i ponovo obećao da će konačan izgled predstaviti još prošlog mjeseca. Kako tada, tako i danas. Ništa od obećanog!

Investitor i dalje ponavlja kako će se sve objaviti krajem godine, a do tada imaju gradjevinske dozvole za tri lamele. U proceduri je dobijanje dozvola za još dvije.

Što se tiče ove lokacije, gradonačelnik je u jednom totalno u pravu! U Banjaluci su se posljednjih godina dešavala razna čuda, ali ovo što se radi u „Rupi“ još nije vidjeno - niti će u narednih, kako reče, dvadeset, trideset pa i više godina.

SITI MOL ILI „RUPA“

Slično kao i na lokaciji „Rupe“, na parceli nekadašnjeg Kina Kozara, uz centralno banjalučko šetalište, odvija se gotovo ista situacija. Gradonačelnik Banjaluke već mjesecima, mimo javnosti i svih propisa, ali i drugih potrebnih papira i alata za koje je tvrdio da se bori tokom predizborne kampanje, radi na ovom pitanju.

Prema saznanjima Faktor magazina, Stanivuković pokušava da „po(d) miri“ investitora, građane iz okolnog naselja i svoje predizborne obećanje da će na atraktivnoj gradskoj poziciji biti amfiteatar. Za Regulacioni plan niko i ne pita. Istina, veoma stidljivo, gradonačelnik kaže da je bilzu rješenja koje će zadovoljiti sve?! Investitor, još od perioda prethodnog gradonačelnika, najavljuje da će tužiti grad. Pisalo se da bi tužba mogla biti teška više od 15 miliona maraka i da bi Banjaluka sigurno izgubila

spor. Pod izgovorom da do toga ne bi došlo, sve se radi iza kulisa i projekt se do sada mijenja nekoliko puta. Prema posljednjim informacijama predviđena je zgrada od 13 spratova, ali je (navodno) investitor pristao da poveća vertikalni, a smanji horizontalni gabarit objekta čime će se dobiti više zelene površine, ali će stambeno-poslovni kompleks biti više spratnosti od važećeg Regulacionog plana. Na ovu varijantu su navodno pristali i stanari okolnih zgrada. O zakonom propisanim procedurama, Regulacionom planu i drugim „manje važnim propisima“ niko i ne privlači.

Ovdje je važno napomenuti da je isti investitor vlasnik takozvane lokacije Parking stara autobuska stanica, takođe u strogom centru grada (preko puta Kraša). O toj lokaciji tek će se javno govoriti, a tajno pregovori vjerovatno tek u svojom dinamiku.

LOKACIJA KINO KOZARA – SINEMA TAUER (CINEMA TOWER)

KINO PALAS – CEPTER KULA

Stanivuković je nedavno slavodobitno najavio da je blizu i rješavanje dugo-godišnjeg rugla na Trgu Krajine, zvanog Hotel Palas.

Investitor Filip Cepter prošetao je Banjalukom. Dogovoren je da se ide u projekat i već za nekoliko dana, opet na sva zvona, gradonačelnik je predstavio kako je rečeno, idejno rješenje budućeg izgleda ovog kompleksa. I opet isto: više kula sa više spratova. Iako se samo radi o idejnem rješenju, ovo je izazvalo brojne re-

kacije, prije svega, nadležnih službi za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa RS, jer je Hotel Palas pod zaštitom države kao nacionalni spomenik i dio ambijentalne cjeline. Ono što gradonačelnik, ali ni investitor nisu saopštili, je da su oko tog objekta godinama postojali neriješeni imovinsko-pravni odnosi.

Najime, dio zemljišta starog i novog dijela Palasa pripada Islamskoj vjerskoj zajednici (Medžlis IZ Banjaluka). Vjerovatno i oni imaju šta da kažu o svemu

ovome. Kako Faktor magazin saznao, sporan je dio ulaza u podzemne objekte Palasa sa strane Tržnice. Na tom dijelu, Islamska vjerska zajednica posjeduje dio parcele i godinama je odbijala da saraduje tražeći da se postojeća betonska konstrukcija - sruši. U suprotnosti, zbog toga je i zauzavljena gradnja Hotela Palas još prije rata. Kao i u drugim slučajevima, primijetili ste da se vrlo malo govori o baznom dokumentu gradnje - Regulacionom planu ovog dijela centra.

BIJELI DVOR (BIVŠI ČAJAVČEV HOTEL)

Dolazimo i do najzanimljivije i najatraktivnije lokacije u centru Banjaluke vrijedne na desetine miliona maraka. Nekadašnji objekat Čajaveca je srušen i investitor je već počeo gradnju poslovnog kompleksa od više hiljada kvadrata.

U ovde je zanimljivo da je i sam ulagač priznao da, iako ima regularnu građevinsku dozvolu, nije jasno kako će izgledati konačni objekat. Kreću se u ideji koja je predstavljena javnosti prije nekoliko mjeseci.

Ono što se zna jeste da će to biti jedna od tri najlukuznije kule u Banjaluci, hotel sa pet zvjezdica, nove garaže, poputno nova ulica koja će spojiti Vidovdansku i Kralja Petra prvog Karađoređevića, ali se opet ne zna konačan izgled, visina i njen oblik. Ovdje je jako zanimljivo napomenuti da taj objekat gradonačelnik Banjaluke Draško Stanivuković nije ni jednom spomenuo u svojim planovima za centar grada iako gradilište vidi iz Kabineta svakog jutro kad dođe na posao. Makar taj posao bio i samo fotografisanje.

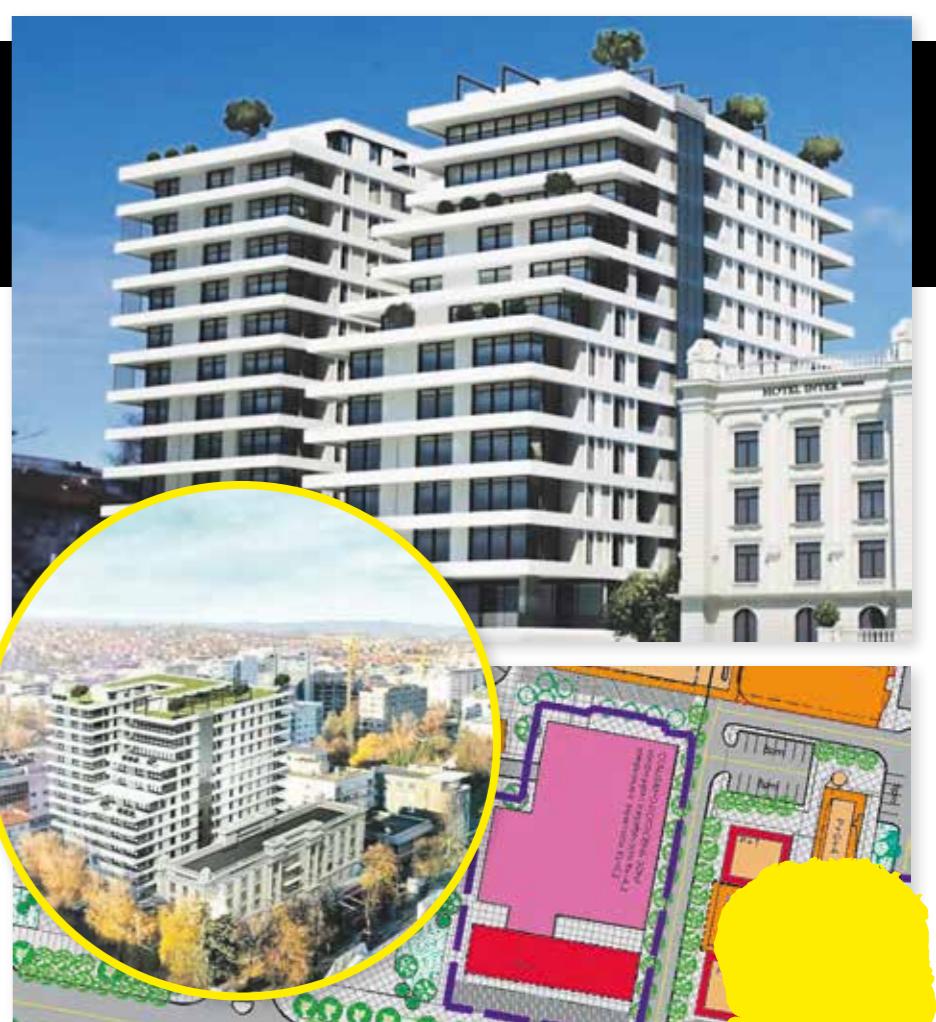
Radovi su uveliko potčeli i Banjaluka je dobila još jednu „rupu“. Vraćamo se na investitora i na početak radova: „Grad Banjaluka nikad nije definisao vertikalne gabarite. Nigde pa ni ovde. Ova sama markica Regulacionog plana je nama dozvolila da možemo praviti i

20 i 30 spratova, samo da ostanemo u toj kvadraturi“. Tvrdio je ovo pravni zastupnik izvođača rada na ovoj lokaciji prije nekoliko mjeseci.

Faktor saznao je da je investitor predviđao gradnju objekta stepenastog tipa i da bi najviša tačka bila na 13. spratu. Posljednjih mjeseci krenulo je lobiranje da se promijeni spratnost objekta, proširi parcela za čak 850m² na uštrb javne površine i da se cijeli objekat poveća u ukupnoj površini za čak 4000 kvadratnih metara.

Ne znamo da li su građani Banjaluke svjesni, ali je izvjesno da će u strogom centru Banjaluke, u narednih godinu ili dvije, biti izgrađeno preko hiljada novih stanova, nekoliko hotela i više poslovnih objekata. Vizura grada se mijenja u visinu. Niti jedan od objekata na ovim lokacijama o kojima smo pisali neće biti manji od 11 spratova. I sve to u kruugu od jednog kilometra od Hrama Hrista Spasitelja. Gradonačelnik Draško Stanivuković o tome pregovora u veoma uskom krugu ljudi. Mogućnost da investitori lakše izlobiraju svoje interese je ogromna, a o transparentnosti i javnosti, za koju se toliko zalagao dok je bio opozicija - nema ni govora. Važno je da odabrani pojedinci grade, ali i „zgrču“ na desetine miliona maraka u privatne džepove. A ti se, gradonačelnike, samo „slikaj“!

I.J.

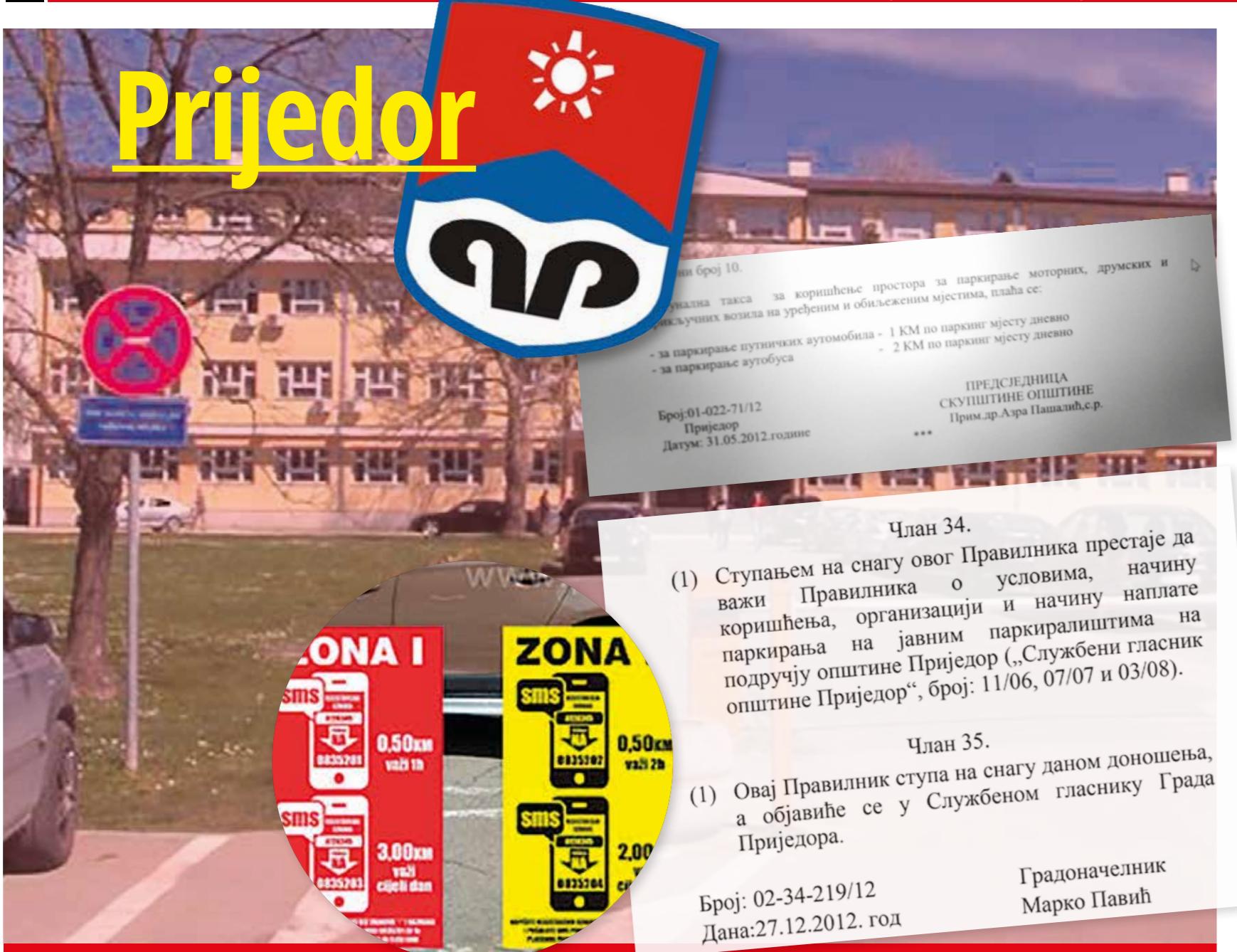

POSAO I SKUPI DŽIP

Umjesto 13 spratova, cijeli kompleks na mjestu nekadašnjeg Čajavčevog hotela bi, po sadašnjoj zamisli, trebao izgledati ravno i sa jedanaest spratova u cijelom obuhvatu. S tim rješenjem, proširenjem parcele, dobilo bi se još 4000 kvadrata novog prostora. Prema saznanjima Faktora, s ciljem realizacije ove ideje pokrenuto je lobiranje na sve strane, uključujući i jednog ministra u Vladi Republike Srpske, gradonačelnika Banjaluke, članove njegove bliže porodice i svih koji mogu pomoći u realizaciji ove ideje. Po našim informacijama, u kompaniji koja je investitor objekta, posao je dobio sin tog ministara. Kupljen mu je i službeni džip vrijedan stotinjak hiljada maraka. Gradonačelnik Draško Stanivuković je dao usmenu, ali vjerovatno i pismenu saglasnost za promjenu projekta i gradnju još jednog građevinskog „monstruma“ u strogom centru Banjaluke. Sada je jasno zašto jedino ovaj objekat ne pomije u javnosti.

CIJENA KVADRATA I DO 5.000 KM!!!

Podsjećamo da je struka od početka bila protiv gradnje velikog poslovnog objekta u centru Banjaluke (na mjestu nekadašnjeg Čajavčevog hotela). Pisali su otvorena pisma i pojavljivali se u javnosti, ali se i pored svega toga ide dalje. Na postojeći objekat dodato je novih 4.000 m². Trenutno, cijena u tom dijelu grada nije ispod 3.500 pa i 4.000 maraka za m². Stručnjaci za nekretnine koje smo kontaktirali kažu da je realno da na toj lokaciji cijena dostigne i 5.000 KM po m², a možda i više. Ako se uzme u obzir samo ovih 4.000 novih kvadrata puta cijena od 4.000 KM po m² - jasno je riječ o najmanje 15-16 dodatnih miliona maraka na već postojeći objekat.

Afera „200 ODSTO“: OD GRAĐANA UZELI MILIONE! DNS-ova vlast nezakonito naplaćivala parking!

Za vrijeme vlasti Demokratskog narodnog saveza (DNS), u Prijedoru se od 2012. godine nezakonito naplaćivao gradski parking. Za gotovo osam godina vladavine Marka Pavića i Milenka Đakovića, na parking malverzacijama prihodovali su milione maraka. Pod sloganom „Mi znamo kako“ radili su članovi DNS-a, ali na štetu građana. To je prekinuto krajem prošle godine kada je ta stranka, opet voljom građana, izgubila gradonačelniku funkciju.

Sve je počelo prije devet godina 2012. godine ozvaničena je naplata parkingu u gradu. Na osnovu Odluke o bezbjednosti saobraćaja na putevima opštine Prijedor, tadašnji gradonačelnik Marko Pavić, donosi Pravilnik o uslovima, korištenju, organizaciji i načinu naplate parkinga na javnim površinama te o uslovima i načinu premještanja i blokiranja vozila, kao i visini naknade za premeštanje, smještaj i deblokiranje vozila na području grada Prijedora. Pravilnik je objavljen u Službenom glasniku grada Prijedora broj 9/2012. godine, uz potpis Marka Pavića.

Reklo bi se ništa sporno da nije prekršeno nekoliko zakona i zbog toga Pravilnik, jednostavno, nikada nije mogao da stupi na snagu. Prikupljanje sredstava od naplate parkinga, na taj način, nije bilo legalno.

Zakon o komunalnim taksa u članu 3. jasno kaže: „Komunalnu taksu za korištenje javnog prostora za parkiranje motornih vozila utvrđuje se AKTOM SKUPŠTINE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE“.

U vrijeme dok su se članovi DNS-a busali u prsa i ponavljali, ispostaviće se, neistine o odgovornom radu, Marko Pavić prekršio je niz propisa jer se oglušio na Odluku Skupštine grada. Naime, 31. maja 2012. godine, u Službenom glasniku Grada objavljena je Odluka lokalnog

parlamenta o komunalnim taksama. U njoj je propisano da je „cijena parkiranja za automobile jedna konvertibilna marka dnevno, a za autobuse dvije marke“, bez preciziranja parking zona i drugih detalja.

Zakon o komunalnim taksama Republike Srpke propisuje da „Skupština lokalne samouprave donosi odluku o utvrđivanju vrste, visine, rokova, načina plaćanja i oslobođanja od komunalnih taksi“. Istovremeno, zakon dalje precizira da Skupština lokalne samouprave može da utvrdi komunalne takse u različitoj visini, zavisno od djelatnosti, površine, lokacije, odnosno zona u kojima se nalaze objekti, predmeti ili vrste usluge za koje se plaća taksa iz člana 3. ovog Zakona.

Jednostavljeno rečeno, Skupština grada Prijedora nadležna je da odredi visinu cijene plaćanja parkinga u gradu, eventualnu podjelu na zone, visinu cijene parking karata po zonomama, način plaćanja, oslobođanje plaćanja parkinga i slično.

Skupština je u maju 2012. donijela odluku o visini dnevne naknade za parking, međutim, tadašnji gradonačelnik, u decembru iste godine, donosi „svoj pravilnik“ koji je u suprotnosti sa Odlukom skupštine.

Marko Pavić u potpunosti zaobilazi zakonsku proceduru i sam reguliše sva ova pitanja. Na osnovu gradonačelnikovog Pravilnika, svake godine povećavan je broj

parking mesta, a samim tim i prihoda, dok građani plaćaju uslugu koja nije regulisana na zakonski način.

Skupština grada nikada nije donijela Odluku o određivanju zona parkiranja, ali to nije omelo gradonačelnika.

Pavić, u Pravilniku iz decembra 2012. godine, sam određuje parking zone i potpuno drugačiji način obračunavanja naplate parkinga.

Tako građani, umjesto jedne marke dnevno, plaćaju, u zavisnosti od zone parkiranja, 0,50 pfeninga sat vremena parkiranja ili 3 KM za dnevnu parking kartu u prvoj zoni. U drugoj i trećoj zoni cijena parkinga je nešto niža, ali u svakom slučaju opet veća od one propisane Odlukom skupštine koja je predviđala da to bude 1 KM dnevno. Tako je

Marko Pavić cijenu parkinga, samoinicijativno, uvećao za 200 % jer je ignorisao Odluku Skupštine. Istu praksu nastavio je i njegov nasljednik Milenko Đaković.

Na taj način iz džepa građana Prijedora „izvučeni“ su milioni maraka. Cifre sve govore, a građani zaslužuju da znaju sve o „poštenju“ DNS-a.

Samo u toku 2016. godine, od naplate parkinga, prikupljeno je 375.929 KM. Godinu dana ranije, 2015. godine, prihod je u prosjeku bio 10 % manji i iznosio je oko 340.000 maraka.

Iz godine u godinu povećavao se broj parking mesta, samim tim je i prihod rastao. 2016. godine u Prijedoru je bilo oko 570 parking mesta, a danas više od 750.

U 2018. godini prikupljeno je 379.863 V.S.

KM, a 2017. godine oko 370.000 maraka. Tokom 2018. godine napravljeno je i novih 100 parking mesta, a prihod je ostao na gotovo istom nivou?

Od 2015. do 2018. godine broj parking mesta se povećao za više od 220, ali prihodi nisu pratili taj nivo povećanja. Ostaje nejasno kako se povećao broj parking mesta, a prihod ostao isti?

Prošla godina nije bila za poređenje, jer je zbog korone, manjeg broja turista, ljudi iz dijapsore, policijskih restrikcija prihod pao na 280.000, 00 KM.

Po najgrubljoj računici, za devet godina od građana Prijedora uzeto je najmanje 3 miliona maraka i to na nezakonit način.

V.S.

POD LUPOM INSPEKTOARA

Zadnjih nekoliko godina naplata parkinga vrši se i putem aparata. Neregularnosti u cijelom procesu otvaraju niz pitanja poput evidencija i knjiženja prihoda na ovaj način. Kako Faktor saznaće, o svemu će se narednih mjeseci baviti i istražni organi. DNS je u vrijeme sumnjičivih poslova u Prijedoru mlatio praznu slamu prikrivajući milione koje su sabirali udarajući po džepu građana.

DUG VEĆI OD ZARADE

Da stvar bude gora na ovu uslugu nije plaćan PDV. Zbog toga je, prije mjesec dana, na naplatu stigla odluka o obračunu PDV-a i prinudnoj naplati u iznosu od oko 460.000 maraka. Glavni dug je oko 312.000 KM, a ostalo su kamate. Dakle, više je Grad bio dužan za PDV nego što je na prosječom nivou prihodao od parkinga za jednu godinu. Uprava za indirektno oporezivanje na sve to kaznila je Grad Prijedor sa 51.000 maraka, a bivši gradonačelnik, kao odgovorno lice, mora platiti kaznu od 20.000 KM. Iz Grada Prijedora ističu da se, po Zakonu o prekršajnom postupku, kazna može naplatiti samo dvije godine unazad pa je ona u apsolutnim brojevima mala, jer se ne može naplatiti cijeli iznos PDV-a. O ovom haosu i malverzacijama u vezi sa parkingom u Prijedoru, kako sazajemo, pozabavice se istražni organi.

UZBUNA!

Zvuči gotovo nevjeroatno podatak da su svi bendovi i pjevači koji su nastupali u kampanji Ujedinjene Srpske to radili - besplatno. Tako su recimo odbori u Gradišći i Bratuncu primili donacije Dejana Ristića i „Brass benda“ za besplatno održane nastupe pobedničkog benda iz Guče i „Veće srpske trube“.

Tužilaštvo istražuje donacije Ujedinjenoj Srpskoj!

Prema dostupnim podacima koji su dostavljeni Centralnoj izbornoj komisiji (CIK), Ujedinjena Srpska je u prošlom izbornom ciklusu primila donacije od fizičkih lica u iznosu većem od 210.000 KM. Upravo ovaj podatak i nesređena evidencija doveli su do istražnog ishoda pa se protiv Ujedinjene Srpske vodi proces u Tužilaštvu BiH.

Prijava je podnesena prošle godine, a odnosi se na finansiranje izbora u 2018. godini sa posebnim osvrtom na donacije članova predsjedništva stranke. Ujedinjena Srpska je u 2018. godini tvrdila da je potrošila ukupno 343.878 KM, ali bez donezenog programa utroška sredstava. Ono što je posebno pod lupom je činjenica da stranka za 2017. godinu uopšte nije dostavila godišnji izvještaj.

PORJEKLO NOVCA

Ministrica Natalija Trivić donirala je 10.000 KM stranci i to u vrijeme kada je firma koja se vodila na njeno ime dugovala blizu 40.000 KM za indirektne poreze. Slične donacije dali su i ostali visoki funkcionери. Trenutno se ispituje porijeklo tog novca.

Ujedinjena Srpska nije u poslovnim knjigama evidentirala ni nenovčane donacije u vidu besplatnog korištenja prostora, konzumiranja hrane i pića, najma šatora i koncerata. U finansijskom izvještaju nije prijavila nenovčane donacije pravnih i fizičkih lica, čime je prekršila nekoliko odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Najveći „grešnici“ su opštinski odbori Gradiška, Bratunac, Srbac i Kneževi, ali tu su i gradski odbori Banjaluka i Prijedor. Gradski odbor US Banjaluka primio je nenovčane donacije fizičkih lica – članova i simpatizera stranke i muzičkih izvođača, a članovi i simpatizeri stranke su donirali hranu i piće i osigurali šatore na predizbornim skupovima kod planinskog doma Šibovi, na Paprikovcu i Mjesnoj zajednici Kocićev vijenac, a Etno grupa Iva, Vizantijsko plavo i Leksington bend su besplatno održali koncerte.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je stranka, odnosno opštinski odbori Ujedinjene Srpske Bratunac i Srbac, te Gradski odbor Banjaluka, tokom predizborne kampanje, a za organizaciju skupova koristili su bez naknade igrališta Javne ustanove Srednjoškolski centar Bratunac, igralište Osnovne škole „Dositej Obradović“ Srbac, Centra za obrazovanje, vaspitanje i rehabilitaciju sluha i govora Banja Luka, kao i prostorije Mjesne zajednice „Kocićev vijenac“, kršeći na taj način

Zakon o finansiranju političkih stranaka.

Pod lupom Tužilaštva je i nenovčana donacija pravnog lica „Trgotrans“ iz Doboja, po osnovu korištenja poslovnog prostora bez naknade u iznosu od 3.000,00 KM. Prema podacima Gradske uprave Grada Doboja, pravno lice „Trgotrans“ je u 2018. godini imalo sklopljena dva ugovora o javnoj nabaci opreme za dva dječja igrališta i izvođenju građevinskih radova na njihovo izgradnji ukupne vrijednosti blizu 233.000 KM sa PDV-om. S obzirom na to da je „Trgotrans“ u 2018. godini sklopio ugovor o javnim nabavkama roba sa tijelima izvršne vlasti čija je vrijednost veća od 10.000,00 KM, Ujedinjena Srpska je ostvarila zabranjeni prilog.

Apsurdno zvuči da se Ujedinjenoj Srpskoj na teret stavlja i neprijavljivanje kompletne organizacione strukture stranke na način da je stranka koristila poslovne prostore, a pri tome u svojoj organizacionoj strukturi nije iskazala trošak za opštinske odbore u Srebrenici, Gacku, Foči, Ljubinju, Višegradi, Petrovu, Sokocu, Ugljeviku, Loparamu, Novom Goraždu, Kozarskoj Dubici, Čajniču i Laktasićima, te gradskim odborima u Prijedoru, Banjaluci, Zvorniku i odboru u Brčkom. Sljedbenici Neđe Stevandića donirali su stranci i „lična“ sredstva i to u iznosima od 1000 do 15.000 KM što je opet malo za glamuroznu kampanju koju godinama vodi Ujedinjena Srpska.

**Istražujemo:
Ko su „Nelsonova
djeca“ sa lijeve
strane Drine?**

Planet soft

Vedran JARIĆ

**Rade protiv
Srpske i Srbije po
diktatu stranih
ambasada**

Vlasti u Republici Srpskoj upozorene su od kolega iz Srbije o, kako se ocjenjuje, neprijateljskom djelovanju pojedinih političkih predstavnika iz Republike Srpske. U „Nelsonovu djecu“, kako su ih nazvali, spadaju zamjenik predsjednika SDS-a Milan Radović, potpredsjednica PDP-a Jelena Trivić i nezaobilazni banjalučki kontraverzni biznismen Vedran Jarić

Servilno služenje stranim ambasadama te pravljenje odstupnice od Beograda pročitan je i dobro oproban trik kome su pribjegli samoproglašeni kandidati za najvažnije političke pozicije u Republici Srpskoj.

Mediji u Srbiji gotovo svakodnevno otkrivaju nova saznanja o „projektima“ Radović-Jarić, pa su došli do podataka da

prekidom saradnje njegove firme „Planet soft“ sa srpskim telekom operatorom Mtel. Naime, još od vremena direktorovanja Gorana Vlaovića, koji je u Mtel došao 2013. godine, firma „Planet soft“ zarađuje ogroman novac na ime iznajmljivanja štampača i softverskih licenci. Novo rukovodstvo Mtel, tvrde upućeni, već nešasluša Lolić. Zanimljiva je, tvrde upućeni, i Jarićeva povezanost sa obaveštajnom službom iz Hrvatske i ona će, najverovatnije, rezultirati

ugovora svih dobavljača i iz preliminarnog izvještaja može se zaključiti da je Jarićeva firma prva u povlaštenim poslovima.

„Nelsonova djeca“ imaju razgranat posao i u Beogradu, gdje planiraju otvaranje restorana u jednoj od kula Beograda na vodi, a poslovne poduhvate su proširili i na crnogorsko primorje. Zvuči čudno ali Faktor magazin pouzdano sa-

znaje da će i Radović i Jarić taj biznis morati da objasne svojim mentorima u ambasadi SAD. Po tim informacijama, planirano je i poligrafsko ispitivanje o porijeklu novca koji je evidentno iznesen iz Republike Srpske. Radović je na tapetu vlasti i u Crnoj Gori, koje, postoje indicije, posjeduju saznanja da je finansirao udar na predsjednika Mila Đukanovića. Z.S.

DOKLE VIŠE?

Novi talas

**zapošljavanja
podobnih u
Gradskoj upravi**

UDOMLJENJE DNS KADROVA

Kako saznae Faktor, gradonačelnik Banjaluke Draško Stanivuković „udomio“ je u Gradsku upravu Gavrila Kerkeza, predsjednika banjalučke organizacije mladih DNS-a, a sve u okviru novog talasa zapošljavanja stranačkih kadrova. Da stvar bude gora, sve ovo ide na grbaču građana!

IZDAO SVOJE, A DOVODI DNS-ove STRANAČKE VOJNIKE

Nakon što je 1. novembra donio novu sistematizaciju Gradske uprave, kojom je, suprotno predizbornim obećanjima omogućio zapošljavanje novih 70 radnika u ionako pretrpanu lokalnu administraciju, Stanivuković je ovih dana, u dogovoru sa DNS-om, zaposlio i „prvaka“ banjalučke omladine DNS-a.

Ovo uhljebljenje je samo dio dogovora između Stanivukovića i DNS-a, kojim je dogovoren radni odnos na budžetu za njihove aktiviste, u zamjenu za podršku Stanivukovićevim ambicijama da osvoji opozicionu nominaciju za predsjedničkog kandidata, pri čemu računa na podršku lidera DNS-a Nenada Nešića.

Predsjednik mlađih banjalučkog DNS-a Gavrilo Kerkez, koji je do sada radio u Vijeću naroda, takođe po stranačkoj liniji, ovih dana je, bez raspisanog javnog konkursa, osvanuo u Gradskoj upravi, u Odjeljenju za privredu. Kerkez je toliko „stručan“ u vezi sa privredom da teško može da pojmi i osnovne ekonomski pojmove, ali je za zapošljavanje bila sasvim dovoljna slijepa lojalnost predsjedniku banjalučkog odbora DNS-a Radislavu Jovićiu i lideru DNS-a Nenadu Nešiću. Naravno, sve ovo u dogovoru sa Stanivukovićem – ističe visokopozicionirani funkcijer PDP-a, i sam nezadovoljan zbog načina na koji Stanivuković zapošljava koalicione partnerne u Gradskoj upravi.

On ističe da i unutar samog banjalučkog PDP-a bukti nezadovoljstvo zbog načina na koji Stanivuković zapošljava ljude u Gradsku upravu, bez ikakvih prethodnih konsultacija sa predsjednikom partije Branislavom Borenovićem i ostalim funkcijerima PDP-a.

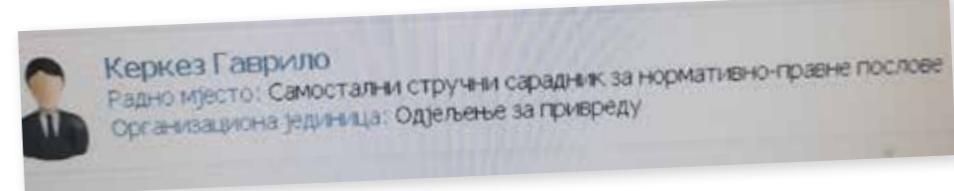
- Svima nama je bilo jasno da njegova priča o tome kako neće zapošljavati po stranačkoj liniji, bilo ono što se moralno pričati narodu uoči izbora. Ali niko od nas nije mogao vjerovati da će stvari otići ovako daleko i da će Gradska uprava postati pretjesna za sve njegovove ljude. Cijeli niz naših aktivista, koji su „poderali cipele“ u kampanji, radeći za PDP, ogorčeno je što za njih nema mjesta u

Gradskoj upravi, dok se, sa druge strane, svakodnevno dovode ljudi u gradsku administraciju, koji su, u 90 odsto slučajeva lični Stanivukovićevi aktivisti, a evo sada i koalicioni partneri. Što je najgore od svega, Borenoviću i Igoru Crnatku vezane su ruke kad je riječ o zapošljavanju „njihovih“ ljudi, jer Stanivuković radi isključivo na svoju ruku i u korist lične ambicije – tvrdi naš sagovornik.

Kako ističe, u Gradskoj upravi tako je ovih dana osvanula i Stanivukovićeva aktivistkinja Nataša Koštić, koja je, takođe, bez raspisanog javnog konkursa, dovedena u kabinet gradonačelnika na poziciju referenta za tehničke poslove i regionalnu saradnju. Njen status u Gradskoj upravi će naknadno biti „cementiran“ ugovorom za stalno, nakon što se sproveده planirani drugi krug zapošljavanja aktivista.

- U kojoj mjeri se nerazumski zapošljava, svjedoči i sama činjenica da su za Koštićevu na jedvite jade našli i slobodnu fotografiju. Djevojka, doslovno, nije imala gdje da sjedi, jer je, nakon zapošljavanja devet ličnih savjetnika kabinet postao pretjesan za njegove ljude. Na kraju, u nedostatku prostora, smjestili su je u kancelariju zajedno sa Tanjom Vukomanović, nekadašnjom novinaricom „Blica“ i sadašnjom šeficom Tima za komunikacije Gradske uprave – tvrdi sagovornik „Faktora“.

B.V.

Gavrilo KERKEZ

NOVI KONKURS ZA DRAŠKOVE AKTIVISTE

Prema informacijama Faktora, u Gradskoj upravi još nije okončan žalbeni postupak na prvi konkurs u okviru kojeg je, prvostepenim rješenjima, primljeno 30-tak Stanivukovićevih aktivista iz predizborne kampanje. Po okončanju žalbenog postupka, očekuje se da će biti raspisan novi konkurs, kako bi se obezbjedilo mjesto za PDP-ove aktiviste i koalicione partnerne koji su u međuvremenu primljeni u statusu na određeno vrijeme u gradsku administraciju.

Sramne objave lokalnog funkcionera i novopečenog ljubitelja mačaka

— Marko PERENDIĆ

Marko Perendić

November 13 at 11:01 AM ·

Milion eura ako pobjede Portugal?

A Srbi širom Balkana skupljaju za bolesnu djecu, šaljemo SMS itd.

Bravo žvalavi idiote. Čiji ti novac dijeliš tako kao da je tvoj?

DEMOS u Šekovićima mrzi Aleksandra Vučića

Marko Perendić (Marcus Flavius Aquila)

•

Objava na društvenoj mreži Fejsbuk koja je uzbukala strasti u Šekovićima, raskrinkala je suštinu tamošnjeg DEMOS-a. Lokalni funkcijonер ove stranke i direktor Turističke zajednice u opštini Šekovići, Marko Perendić, na svom profilu, 13. novembra, napisao je sljedeći sadržaj:

„Milion evra za ako pobijede Portugal!?

A Srbi širom Balkana skupljaju za bolesnu djecu, šaljemo SMS itd.

Bravo žvalavi idiote. Čiji ti novac dijeliš tako kao da je tvoj?“

Objava je napisana dan poslije ispaćaja kojeg je, za fudbalere Srbije, upriličio predsjednik Srbije Aleksandar Vučić. On je tom prilikom, fudbalerima za pobjedu nad Portugalom i direktornim plasman na Svjetsko prvenstvo u fudbalu, obećao milion evra. Objava Perendića očigledno se odnosila na Vučića i ovih milion evra nagrade fudbalerima, a kao što se vidi propraćena je pogrdnim riječima upućenim predsjedniku Srbije.

Komentar je izazvao brojne reakcije, a DEMOS Šekovići nije se ogradio od svog visokopozicioniranog člana. Da stvar bude gora, funkcijonjer opštine napada predsjednika Srbije Aleksandra Vučića koji je obećao i realizovao pomoć od 500.000 evra za rekonstrukciju Osnovne škole „Jovan Dučić“. Plan sanacije predviđao je ulaganje u objekat škole, igrališta i kompletno uređenje dvorišta.

Miladin Lazić, načelnik opštine Šekovići i jedini načelnik DEMOS-a u Republici Srpskoj, nije se ogradio od svog stranačkog kolege. Nije se oglasio ni predsjednik stranke Nedeljko Ćubrilović.

Skandaloznu objavu Marko Perendić je obrasio. U suštini, obrasio je sve objave na svom Fejsbuk profilu koje su u vezi sa politikom. Sada se na

ovoju mreži predstavlja kao ljubitelj mačaka.

Inače, Miladin Lazić je najmlađi načelnik jedne opštine u Republici Srpskoj. Rođen je 1988. godine, a nečelnik je postao sa trideset i dvije godine. Na izborima 2020. godine pobijedio je kandidata iz SNSD-a i ovo je jedina opština gdje DEMOS i SNSD nisu u koaliciji. Šta više, osjeti se i otvorena netrpeljivost na lokalnom nivou.

Zanimljivo je da je i prva posjeta novoizabranoj gradonačelniku Banjaluke Drašku Stanivukoviću, koji dolazi iz PDP-a, bila upravo kolegi Laziću u Šekovićima, a koji je član DEMOS-a. Gost Šekovića bio je i Boris Malagurski, novinar i producent iz Srbije poznat po veoma oštrim stavovima o predsjedniku Srbije Aleksandru Vučiću.

Prije načelničke funkcije, kao kada DEMOS-a, obavljao je posao savjetnika ministra trgovine i turizma u Vladi Republike Srpske.

Treba li reći da je Suzana Gašić, ministar trgovine i turizma, kadar DEMOS-a? Laziću tada nije smetalo da podrži Srbiju pa je tako u maju 2019. godine, kao savjetnik ministra prisustvovao manifestaciji „Beogradski manifest“ i tom prilikom „hvalio saradnju Srbije i Republike Srpske u oblasti turizma“. E.F.M.

ŠTA SE KRIJE IZA VAUČERA?

O razvoju turizma i očiglednoj vezi savjetnika Lazića sa načelnikom Lazićem - Faktor će tek pisati. Naime, postoje indicije o zloupotrebljama turističkih vaučera iz doba korone. Vlada je vaučerima stimulisala opstanak turizma u Republici Srpskoj i subvencionisala posjetu turista opštinama i turističkim destinacijama. Izgleda da su građani Srpske baš željeli da posjeti Šekoviće koji su, u vrijeme najveće krize izazvane pandemijom korona virusa, doživjele „turistički bum“. Destinacija Šekovići bila je jedan od najpoželjnijih izbora onih koji su koristili vaučere. Jedan objekat u Šekovićima uspio je privući čak 1202 turista sa vaučerima, a kako Faktor saznaće, vaučere, na ovoj destinaciji, koristile su i bake od 84 godine.

Izazivam Vukanovića na javno ašikovanje

— Nebojša VUKANOVIĆ

— Autor kolumne: Данијел СИМИЋ

Nekoliko njih uporno dojavljuje da me narodni poslanik Nebojša Vukanović „proziva“. Dva puta u dva dana. Za istu stvar. Snima sam sebe kod kuće. Kažu. Veli, pišem kolumnе za Faktor... A on to sebi nikad ne bi dopustio. I tako. Pošto nema ozbiljnijih argumenata, a iz dva puta, jasno je da bi se danas i on bojao sjesti sa mnom u studio.

Prosto, ništa od onog što sam politički zastupao 2012. godine, kada sam mu držao predizborne govore podrške – nijesam izdao. A on jeste. Nikog ne optužujem da je izdajica. Samo kažem da ništa ideološki nijesam promijenio otkako istupam u javnost, a Vukanović jeste. I to je to.

Neprilično je zato da iko, a pogotovo on, bez povoda tabloidiše po javnosti, povlačeći moje ime samo jer se našlo u istim novinama s njegovim, govoreći da ga „napadam“. Prosto je neozbiljno. I neće se to njemu više ponavljati. Znam ja.

Volio bih da povedemo diskusiju o mehanizmima za iznalaženje najpogodnijih, najjeftinijih i najbržih načina za što veći stepen nezavisnosti Republike Srpske. Dakle da govorimo o trajno održivom miru, umjesto što Vukanović i čitava politička scena navija da odgovorim „na prozivke“. Tragedija potpune tabloidizacije i rjalitizacije političke javnosti u Srpskoj, koja ide u korak sa razvojem vještačke inteligencije. Jer samo bi glupan ili neznanica i pomislio meni predbaciti da sam „prije bio drugaćiji“.

Narodna skupština Srbije je usvojila zakon po kojem ne mora izaći preko 50 odsto upisanih glasača, da bi referendum uspio. To je ključan politički trenutak! Vučiću, Dačiću, kome god, treba zaprijetiti da ništa ne potpisuju za Kosovo i Metohiju. To je protivno našim interesima u Srpskoj. Danas znamo da smo skupo platili popustljivost i kolaboraciju zbog „ljepše, bolje, evropske“. Ništa davati dobrovoljno! Ako su jači, neka otmu.

Opštepoznato je da već decenijama javno istupam za protjerivanje i protiv bezkonjona OHR. Zagovaram nezavisnost Republike Srpske. Sad, kad Milorad Dodik počne raditi ono što sam pričao i pisao prije petnaest, dvadeset godina; ne smijem to pozdraviti i reći da se slažem? Faktor me pita da li bih pisao kolumnu na takve teme, ali ja moram odbiti jer se to Vukanoviću ne dopada?

Štetno je do katastrofe što Borenović na RTRS predlaže da

Branislav BORENOVIĆ

Šmita, kojeg uopšte ne priznajemo, dovedemo u situaciju da on „poništava Černov zakon“ (!?) Ne govorim to jer se protivim politici naših nuklearnih saveznika, Rusije i Kine. OHR i Kristijan idu kući jer smo slobodni ljudi. Tačka!

Da li sad obavezno moram ovjeriti, kako sam isto reagovao i kad se identičnim podanicim cjenjkanjem oglasio Nedeljko Čubrilović? Ne moram!

Info-Vukana sam evo preletio po naslovima na blogu, pa vidim da se gotovo uopšte ne razlikuju od onih u Faktoru. I stil je isti. I teme.

Samo su imena drugih političara u pitanju. Zna on da ja ne uređujem ostatak časopisa, ali da je od čitave kolumnе pročitao bar moje ime, video bi da se gorko ogriješio. Pogotovo brv-

vilica i Vukanovićeve štikle“. Još u julu ove godine. Tad si mogao ispeći jaje na karoseriji automobila, noćas mrznu rupe u asfaltu. Tako da ne bih da se ponavjam.

On je meni uvijek rado viđen saborac na protjerivanju okupatora, razotkrivanju nezakonitosti i očuvanju granica koje je ovjerom u Dejtonu izborila VRS. Druženje smo prekinuli, onog trenutka kada je dobio izvor prihoda u Sarajstanu, kao savjetnik tadašnjeg predsjednika SDS – Mladenu Bosiću. I to tako što se on prestao javljati meni. Što je sasvim logično. Ostvario je svoj poslovno-politički cilj, stavljanjem u službu velike partije i svrstavanjem uz jedan politički blok. Nije mu više trebala podrška neutralne i kritički na-

strojene javne ličnosti. Napustio je takvu politiku. U vakat „pištaljki u skupštini“ 2017. godine, sve ovo sam mu rekao u lice uživo pred kamerama. Pogadate? RTV BN.

Na kraju, nije mi svrha, niti je uputno dokazivati moralnopolitičku superiornost. Nijesmo u istoj poziciji. Ja kao idealista odgovaram samo za ono što sam kažem ili učinim. Eventualno za ljudе kojima sam rukovodilac ili roditelj. A Vukanović je profesionalni političar. Odavno. Da bi se održao u ugodnoj poziciji budžetskog plaćenika, posebno vođe stranke, a ne pridruženog člana, on se mora nagađati sa mnogima. Dok se ja, evo, rutinski zavadam za uvjerenja sa svima. Cilj mi je samo reći kako jeste.

**STRUČNJAK ZA POLITIČKI MARKETING
ALEKSANDAR ZOBENICA TVRDI ZA FAKTOR**

SNSD u Prijedoru vodi za oko 3000 glasova

Republici Srpskoj predstoji jedna od ključnih sjednica Narodne skupštine koja će pokazati bukvalno sve, od toga da li je opozicija u Srpskoj opozicija vlasti ili vlastitom narodu, dok će, s druge strane, odnos političkog Sarajeva prema ishodu te sjednice dati odgovor da li BiH uopšte može da opstane.

Kaže ovo za „Faktor“ stručnjak za politički marketing Aleksandar Zobenica koji napominje da je očigledno da je vladajuća koalicija po pitanju vraćanja nadležnosti sa nivoa BiH potpuno jedinstvena i da će to jedinstvo biti potvrđeno i na samom zasjedanju republičkog parlamenta.

S druge strane, iz izjava predstavnika opozicije vidljivo je da bi oni bili najsrećniji kada ta sjednica uopšte ne bi bila održana. Strah od tog ishoda izbjiga iz svakog njihovog javnog nastupa – smatra Zobenica.

Faktor: Da li je moguće da dođe do jedinstva svih političkih faktora u Srpskoj?

Zobenica: Moguće je samo ako bi sve strane u predstojećim procesima nastupale iskreno. Vladajuća koalicija igra otvorenih karata, plan je jasan, spremni su ključni dokumenti i preostaje samo da budu usvojeni u parlamentu. Opozicionari

taktiziraju i očigledno čekaju da neko sa strane to spriječi.

Faktor: Postoje stavovi da je Republika Srpska povukla iznuđene poteze. Da li je to zaista tako?

Zobenica: Prije svega, potrebno je otvoreno i jasno adresirati odgovornost za ovu krizu u BiH. Krivac se nalazi u

Sarajevu, a što je izuzetno važno, to sada shvataju i u nekim zapadnim centrima što govori da se situacija po tom pitanju mijenja. Dijelom se mogu složiti da je sve što se događa iznuđeno, ali isto tako važno je imati na umu da vraćanje nadležnosti nije priča od juče i da postoji niz akata usvojenih u Narodnoj skupštini koji su bili najava

ovog procesa. Posljednje odluke Ustavnog suda BiH, a zatim i djelovanje bivšeg visokog predstavnika bile su kap koja je prelila čašu. Jednostavno, Srpska više ne može da trpi otimačinu svega, od nadležnosti do imovine. Srpski politički faktor je u proteklim decenijama u više navrata pokazivao dobru volju za dijalog o budućnosti ove zemlje.

Faktor: Pominjali ste određene promjene u zapadnim centrima. Da li je za to zasluzna diplomatska ofanziva koju je Srpska sprovodila prethodnih sedmica?

Zobenica: U to nema nikakve sumnje. Pa pogledajte samo događaje u Briselu. NJemačka je pokušala na sjednici Savjeta ministara spoljnih poslova da progura priču o sankcijama Miloradu Dodiku i Republici Srpskoj, u tome ih je podržala Češka, Holandija i Belgija, ali je onda kategorički reagovao mađarski šef diplomatičke i prekinuo svaku dalju priču o tome. Samo naivni misle da to nema veze sa dobrim odnosima Milorada Dodika i Viktora Orbana. Mađarski premijer odlično razume prilike u BiH i on, i njegova zemlja mogu biti važan glas za Srpsku u Briselu. Izuzetno je važno nastaviti sa tim diplomatskim aktivnostima.

Faktor: Očekujete li sankcije?

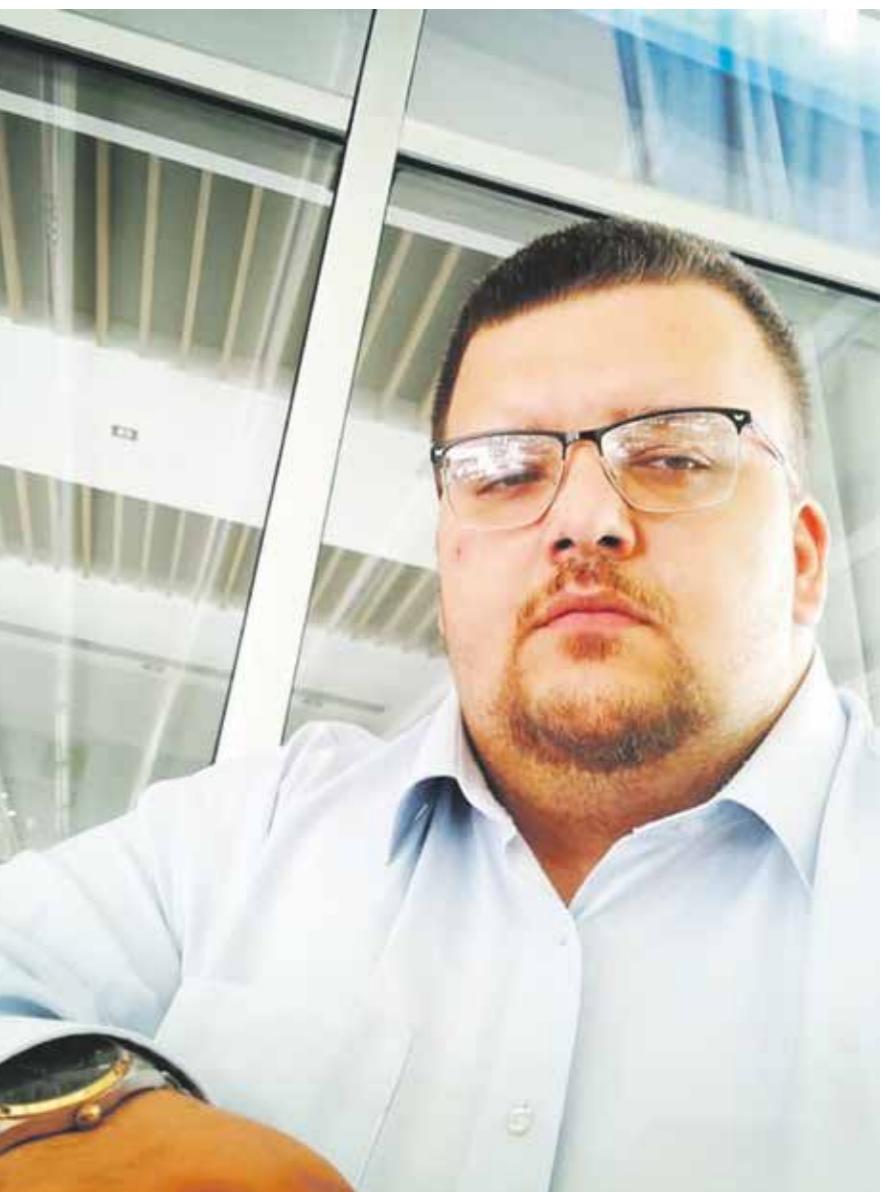
Zobenica: Izvjesno je da sankcija na nivou cijele EU neće biti. Da li će neka od zemalja pojedinačno preduzimati određene korake, moguće je. Ali pitanje je šta bi te sankcije donijele. Milorad Dodik je godinama pod sankcijama SAD-a i zbog toga nema nikakvih problema. Zašto bi mu eventualne njemačke sankcije bile problem? Sankcije nisu tako jednostavna stvar kako ovih dana pokušavaju da predstave neki sarajevski mediji. Ipak, sigurno je da će neka vrsta pritisaka da postoji i u narednom periodu, naročito u nekoliko važnih procesa, prije svega u izmjenama Izbornog zakona.

Faktor: Izbore u Prijedoru mnogi ocjenjuju kao svojevrsnu uvertiru za opšte izbore naredne godine. Kako ocjenjujete početak kampanje u tom gradu?

Zobenica: Goran Pređojević je kandidat kog opozicija predstavlja kao promjenu u Prijedoru, a on je bio odbornik i jedan od aktera vlasti unazad 16 godina.

Na

prošlim izborima narod je glasao za promjenu odnosno protiv DNS-a čiji je on i dalje predstavnik te bez obzira sto su "promijenili kurs", o promjenama nema ni govora.

PREĐOJEVIĆ „PROMJENA“, A U VLASTI 16 GODINA?!

Faktor: Izbore u Prijedoru mnogi ocjenjuju kao svojevrsnu uvertiru za opšte izbore naredne godine. Kako ocjenjujete početak kampanje u tom gradu?

Zobenica: Goran Pređojević je kandidat kog opozicija predstavlja kao promjenu u Prijedoru, a on je bio odbornik i jedan od aktera vlasti unazad 16 godina. Na prošlim izborima narod je glasao za promjenu odnosno protiv DNS-a čiji je on i dalje predstavnik te bez obzira sto su "promijenili kurs", o promjenama nema ni govora.

DNS ISPOD CENZUSA?

Izbori u Prijedoru će pokazati nekoliko stvari ali će isto tako i uticati na slijed događaja u budućnosti. Kampanju kandidata DNS-a vode isti oni koji su izgubili prethodne izbore u Prijedoru na osnovama iste politike. Ukoliko DNS izgubi izbore u Prijedoru, a to je vrlo vjerovatno izborni cenzus na nivou Republike im je veoma upitan. Kuriozitet je da DNS sada govori kako se asfaltiranjima ne dolazi do glasova a prethodne izbore 70 odsto njihovih glasova, ne samo na lokalnu nego i na nivou države baziran je na istom tom asfaltu.

Z.S.

**Za FAKTOR piše
Saša Stevanović,
autor knjige
„Ekonomski život
Republike:
20 godina rizika i
nagrada“**

Energetski potencijal Srpske buduća baterija zapadnog Balkana

U posljednje vrijeme sve je više, bar u medijskom međustrigu, prisutna rasprava o inflaciji. Rast cijena utiče na dohotke građana, ali pravi i ostale društvene anomalije. Veća inflacija utiče na smanjenje kohezije u društvu, veće javne prihode, olakšava servisiranje javnih dugova. Ona pogoduje dužnicima, a kažnjava povjerioce.

Iako niko sa sigurnošću ne zna pravac u kojem će se inflacija kretati u narednih godinu dana, a na duži period još teže, značajno je svoje politke prilagođavati probabilistički, odnosno, na osnovu neke vjerovatnoće. Naredni period je period brzih promjena, a oni sistemi i institucije koje to ne prepoznaju, nažalost, će nestati.

Saša STEVANović

Kao i uvijek, posmatrano kroz istoriju, opstaju oni koji su fleksibilni, oni koji se prilagođavaju. Budućnost nosi samo ubrzanje potreba za fleksibilnošću. Interesantno područje je svakako i posmatranje uticaja cijene energije na inflaciju i inflatorna očekivanja. Prema podacima Evropske centralne banke inflacija u oktobru za evro zonu je iznosila 4,1%. Obzirom da je cijena energije povećana za 23,5%, bez rasta cijene električne energije ona bi iznosila 2%. Za SAD inflacija je iznosila 6,1%, dok je rast cijene energije iznosio oko 30%. Od značaja je poznavati trenutno stanje cijena električne energije, ali i ukazati na buduće trendove. Ovo je iz jednostavnog razloga, jer cijena električne energije doprinosi ukupnoj inflaciji. Trenutna inflacija u Republici Srpskoj, zaključno sa mjesecom oktobrom, veća je za oko 4% u odnosu na oktobar 2020. godine.

Naša inflacija je najvećim dijelom rezultat bazne inflacije tj. inflacije koja isključuje poljoprivredne proizvode, energiju i administrativno određene cijene nekih usluga npr. obrazovanja. Jedan od ključnih i strateških izvora ekonomije Republike predstavlja njen energetski sektor.

Republika Srpska svojim energetskim potencijalom može biti „baterija“ Zapadnog Balkana. Samo hidropotencijal Republike je iskorišten 30%. U javnosti se često diskutuje o cijeni električne energije, a potrošnja električne energije predstavlja

značajnu stavku kućnog budžeta. Ukupna potrošnja za sticanje, vodu, električnu energiju i plin čine oko $\frac{1}{4}$ ukupnog kućnog budžeta. Na prvi pogled, cijena električne energije u BiH je jeftinija nego u Evropskoj uniji. Međutim, ako posmatramo Srbiju gdje je cijena 7,9 eurocenta, Crna Gora 9,8 eurocenta, Hrvatska 12,9 eurocenta dolazimo do nekih zaključaka o konkurenčnosti cijene električne energije. Ispravno je posmatrati standard građana, kupovnu moć, odnosno, kada se naša plata u konvertibilnim markama izjednači sa platama u evrima. Na zvaničnim stranicama evropskog zavoda za statistiku, cijenu električne energije možemo izraziti pomoću tzv. standarda kupovne moći. Posmatrajući ove cijene može se zaključiti da je u BiH cijena struje za domaćinstva jeftinija nego u Evropskoj uniji za oko 27%, ali je viša u odnosu na Srbiju za 12%. Važno je naglasiti da je ovakva cijena izjednačena sa nivoom različitih dohodata i daje punu informaciju o poređenju različitih cijena. Posmatrajući Evropsku uniju, a mjereno standardom kupovne moći, cijena u Bosni i Hercegovini je jedna od jeftinijih. Formiranje cijene električne energije je veoma bitna kvazimonetarna mjera. Vidjeli smo da rast cijena električne energije doprinosi značajnom rastu inflacije. Od nekih 4,1% rasta u Evropskoj uniji, gotovo polovina je uzrokovana rastom cijene električne energije. Prema nekim pokazateljima, fjučers cijena za električnu energiju, cijena

JEFTINJI OD EU ZA VIŠE OD DVA PUTA

Zvanični podaci Evropske agencije za statistiku ukazuju da za jedan kWh domaćinstva izdvajaju 21,9 eurocenta uključujući sve poreze i namete, a za potrošnju između 2500 kWh i 5000 kWh, dok je u BiH cijena 8,75 eurocenta.

SMIRIVANJE CIJENA U 2023. GODINI

Prema nekim pokazateljima, cijena električne energije će rasti u 2022. godini, ali se očekuje smirivanje u 2023. godini barem prema posljednjim ekonomskim predviđanjima Evropske komisije, a koja su objavljena u novembru mjesecu.

na električne energije će rasti u 2022. godini, ali se očekuje smirivanje u 2023. godini, barem prema posljednjim ekonomskim predviđanjima Evropske komisije, a koja su objavljena u novembru mjesecu.

očuvanju dohodata. Budući rast cijena električne energije u Evropi i svijetu je trend kojem će se naš ekonomski sistem morati prilagoditi. Između efikasnih i neefikasnih sistema, uvijek opstaju oni koji su efikasni. Za nove investicije u energetske objekte rast cijena je pozitivan, dok je sa druge strane rast cijena za životni standard izazovan. Viša cijena vodi do veće racionalnosti, jer marginalnu sklonost ka štednji povećava, odnosno ljudi više štede kada je nešto skuplje. Kada je jeftin energet vještački u odnosu na trend i okruženje - to daje podsticaj neracionalnim oblicima ponosa. Kao društvo ne vodimo dovoljno računa o bogatstvu koje imamo i koje zalud trošimo. Svako od nas, na individualnom nivou, u narednom periodu bi trebalo da radi na racionalnosti, jer trendovi ukazuju da će cijena ovog energenta rasti, potražnja za energijom će rasti. Da li ćemo kao društvo uspijeti da sačujemo podredimo budućnosti - na nama je!

Kardiolog Nikola Šobot savjetuje kako da smanjite rizik od kardiovaskularnih oboljenja

Srce boli i najviše ubija

Bolesti kardiovaskularnog sistema (bolesti srca i krvnih žila) su glavni uzrok smrti stanovništva u BiH. Lani je, uslijed kardiovaskularnih oboljenja, zabilježeno više od 20 hiljada smrtnih slučajeva, pokazuju podaci Agencije za statistiku. Kod žena su vodeći uzrok smrti, kao i među starijom populacijom. Prema procjenama Svjetske kardiološke federacije do kraja 2030. godine, broj preminulih zbog kardiovaskularnih problema premašće 23 miliona ljudi godišnje. Ukazuju da bi se prevencijom, odnosno izbjegavanjem glavnih rizika, moglo spriječiti i do 80 odsto prijevremenih smrти.

Doktor Nikola Šobot, internista subspecijalista kardiolog, za Faktor magazin govori o uzrocima i prevenciji kardiovaskularnih oboljenja.

Nikola ŠOBOT

FAKTOR: Koji su najčešći uzroci bolesti kardiovaskularnog sistema?

ŠOBOT: Najčešće oboljenje koje zahvata krvne sudove je zakrećenje arterija ili ateroskleroza. Najčešće se javlja kod starijih osoba, ali moguće je i pojavljivanje kod mlađih osoba ukoliko su one izložene višestrukim psihičkim uzbudnjima, stresnim situacijama ili pretjerano konzumiraju cigarete. Pri aterosklerozi na zidovima arterija dolazi do nakupljanja kalcijevih soli i masnoća, zbog čega arterije izgube na elastičnosti. One postanu krute i krhke, a protok krvi se smanjuje zbog sužene unutrašnjosti krvnog suda. Od arterioskleroze obično oboljevaju srčane koronarne arterije. One se suže ili začepe i u srce se ne dovodi dovoljno krvi, zbog čega dolazi

do angine pektoris ili do akutnog koronarnog sindroma.

FAKTOR: Koliko su građani odgovorni po pitanju ovih bolesti?

ŠOBOT: Značajan dio stanovništa Republike Srbije je izložen visokom stepenu rizika od kardiovaskularnih bolesti upravo iz razloga loših navika koje obuhvataju gojaznost, pušenje, nedostatak fizičke aktivnosti. Upravo zbog toga je neophodno što intenzivnije djelovati preventivno sa svrhom redukcije ranije pomenutih faktora rizika, a onda posledično i oboljenja kardiovaskularnog sistema.

FAKTOR: Bolesti kardiovaskularnog sistema su vodeći uzrok smrti godinama. Mislite li da će razvojem medicine to biti promjenjeno u budućnosti?

ŠOBOT: Sigurno da starija populacija nosi veći rizik od obolijevanja i smrtnosti, ali svjedoci smo da u svakodnevnom radu sve češće se susrećemo sa pacijentima mlađe životne dobi, u zavisnosti od uzroka kardiovaskularnih oboljenja, određene manifestacije vidamo već kod pacijenata u trećoj odnosno četvrtoj deceniji života.

ŠOBOT: Odgovarajuća sekundarna prevencija kardiovaskularnih bolesnika sprečava preranu smrt i neželjene kardiovaskularne događaje. Postoji se kombinacijom nefarmakoloških mjera i farmakološkog liječenja. Uz ranije pomenutu redukciju faktora rizika, dalji razvoj interventne kardiologije, te kardiohirurgije će u značajnoj mjeri doprinijeti redukciji smrtnosti od kardiovaskularnih oboljenja.

FAKTOR: Koliko stres utiče na sve?

ŠOBOT: Stres sigurno predstavlja značajan faktor rizika koji u značajnoj mjeri dovodi do kardiovaskularnih oboljenja.

FAKTOR: U kojoj mjeri promjene ponasanja u svakodnevnom životu mogu smanjiti ili spriječiti kardiovaskularni rizik?

ŠOBOT: Sigurno da promjene svakodnevnih loših navika: prestanak pušenja, adekvatna ko-rekcija ishrane, uvođe-

SVE VIŠE MLADIH OBOLJEVA OD KARDIOVASKULARNIH BOLESTI

FAKTOR: Prema statistici, najveći broj smrtnih slučajeva pogađa stariju populaciju. U kojoj dobi se bolest identificuje?

ŠOBOT: Sigurno da starija populacija nosi veći rizik od obolijevanja i smrtnosti, ali svjedoci smo da u svakodnevnom radu sve češće se susrećemo sa pacijentima mlađe životne dobi, u zavisnosti od uzroka kardiovaskularnih oboljenja, određene manifestacije vidamo već kod pacijenata u trećoj odnosno četvrtoj deceniji života.

nje fizičke aktivnosti, te preventivne posjete ljekaru značajno doprinose redukciji kardiovaskularnog rizika. S.D.

NOVI
atvbl.com

CARINICI U ŠOKU! Šta građani naručuju preko interneta?

Od umjetnih vagina, preko pecaljki i slatkisá

Zbog značajno manjeg broja letova, na što je uticala pandemija izazvana virusom Covid 19, manji broj pošiljki iz inostranstva stigao je ove godine građanima Bosne i Hercegovine. Šalju se stare, upotrebljavane, čak i prljave plišane igračke, zatim odjeća, obuća i razni tehnički uređaji, sve do seksualnih pomagala.

Medju paketima koje građani BiH iz inostranstva šalje rodbina najviše je odjevnih predmeta i obuće (najčešće već korištena odjeća i obuća), te razni slatkisi. Tokom naše posjete Carinskom referatu u Pošti Banjaluka, pakete su pregledali službenik Pošta Srpske i carinski službenik Uprave za indirektno oporezivanje. Mogli su samo jedno zajednički konstatovati – ne isplati se!

„Zaista je čudno da se na jedan ovakav paket, upućen iz Njemačke u BiH, plati poštara u iznosu od 31 evro, a da se u njemu nalazi paket

papirnatih maramica, desetak kratkih čarapa i nekoliko čokolada. Zaista nema ekonomske opravdanosti slanja ovakvih pošiljki putem pošte, ali one opet svakodnevno pristižu“, kaže naši savornici.

Pregledom ostalih paketa utvrdilo se da je i u drugim paketima sadržaj jako sličan, pa pored slatkisa u paketima su se nalazile i korištene plišane igračke. Svi ti paketi, nakon pregleda, biće isporučeni do krajnjeg primaoca, osim onog u kojem su se nalazili lijekovi. Carinski službenici navode da se često susreću sa nezadovoljnim građanima, naročito kada im se kaže da se lijekovi ne mogu dostavljati u BiH putem poštanskih paketa. Ipak, zakon je jasan pa molbe ne pomažu.

Paketi koje građani Bosne i Hercegovine na-

ručuju putem interneta, ili im pakete dostavljaju fizička lica, načešće rodbina iz inostranstva, pristižu iz Srbije preko graničnog prelaza Rača, iz Hrvatske u Gradišci i iz Crne Gore preko graničnog prelaza Klobuk. Pošiljke koje u BiH stižu avionima, u Sarajevu se razvrstavaju i šalju prema Banjaluci i Mostaru. Carinski referati pri poštama u Banjaluci, Sarajevu i Mostaru pregledaju sve pristigle pakete

u Bosnu i Hercegovinu, gdje se, u skladu sa njihovim vrijednostima, odlučuju koji će biti detaljno pregledani.

Prema važećim zakkonskim propisima, ukoliko građani BiH naručuju neku robu putem interneta od pravnih lica iz inostranstva ne plaćaju nikakve uvozne dažbine ako je roba vrijednosti u iznosu do 300 KM. S druge strane, ukoliko paket iz inostranstva šalje fizičko lice nekom gra-

M.I.

STIGLA ŠPRICALJKA I AUTODIJELOVI

Kad su u pitanju pošiljke komercijalnog karaktera, najčešće su zastupljeni odjevni predmeti i obuća, koju građani BiH naručuju putem interneta iz inostranstva. Tako je bilo i prilikom današnjeg pregleda pošiljki. „Pored garderobe imamo i jako puno tehničkih uređaja i aparata. Evo danas npr. je stigao štap za pecanje tačnije za flyfishing, špricaljka za farbanje i lakiranje, kao i neki autodijelovi“, ističe carinski službenik.

KADA PLAĆAMO?

Ukoliko vrijednost pošiljke prelazi iznos od 300 KM onda u osnovicu za obračun uvoznih dažbina ulaze i svi ostali zavisni troškovi, poput transporta ili tzv. „shipping“-a. Međutim, ukoliko je nabavna vrijednost pošiljke niža od 300 KM, onda se ostali zavisni troškovi u postupku nabavke ne uračunavaju u osnovicu.

Otkrivamo koji dio tijela je najzavodljiviji!

FOTO: The Guardian

DA LI JE SEKSI GLAS PRIVLAČNIJI OD LIJEPOG LICA?

Seksi glas ima veći uticaj na privlačnost nego fizički izgled. Međutim, muškarci i žene sa takvim tonom češće su nevjerни. Smatra se da čulo vida više od čula sluha utiče na strast, jer pruža pouzdanije informacije. Ipak, kada je u pitanju seksualna požuda, ne želimo uvijek da imamo sve informacije jer mističnost stvara veće uzbuđenje.

Postoje tvrdnje da je vid najvažniji za seksualnu privlačnost kod muškaraca, a služ za žene. Drugim riječima, muškarci se „zaljubljuju kroz oči, a žene kroz usi“. Gledanjem otkrivamo fizičku privlačnost, dok slušanjem otkrivamo intelektualne osobine partnera. Muški dublji glasovi vezani su sa višim nivoom testosterona. Psiholozi navode da su imali slučajevi da muškarci i žene, koji imaju privlačnije glasove, imaju seksualnije i sa više partnera, kao i to da su fizički privlačniji. Kada poku-

šavaju da zvuče seksi, predstavnici oba pola pričaju nižim tonom.

Suzan Hjuz i njeone kolege psiholozi su otkrili da žene govore višim glasom kada razgovaraju sa privlačnim strancem, dok sa svojim romantičnim partnerom razgovaraju nižim glasom. Ipak, svi manipuliraju svojim glasovima kada razgovaramo sa različitim ljudima u različitim situacijama.

Seksi glasovi su obično privlačniji od lijepih lica, jer su značajniji i izražavaju veći afinitet. Kada nekoga opisujemo kao lijepog,

mislimo da je privlačan, a kada kažemo da je neko više od lijepog lica, smatramo da ima i druge pozitivne i trajne kvalitete, poput inteligencije.

Seksi glas je, u izjvensnoj mjeri, pod našom kontrolom. Dakle, kada čujemo takav glas, jasna je namjera govornika. Ovo je posebno slučaj tokom seksa - sve dok se krici doživljavaju kao istiniti! Kao što je jedna žena rekla: „Treba mi buka, moram da čujem jauke, moram da znam da radim prave stvari!“.

Glas je obično značajniji i ima veći uticaj

KAD ČOVJEK VOLI ŽENU...

„Najslađi od svih zvukova je glas žene koju volimo“ - Žan de la Brujer

„Rečeno je da je lijepo lice pasoš. Ali nije, to je viza, i ona brzo nestaje“ - Julie Burchill

„Lijepo lice može biti dovoljno da uhvati čovjeka, ali su potrebni karakter i dobra priroda da bi ga zadržali“ - Tomas Mor

„Najseksi dio tijela su oči“ - Klajv Oven

MUŠKARCIMA JE IZGLED VAŽNIJU

U televizijskoj seriji „Sajnfield“, Džeri je iznenađen što je Elejn zainteresovana da ide na sastanak naslijepo sa muškarcom sa kojim je samo razgovarala telefonom, dok je Elejn iznenađena što Džeri želi da ide na „Sastanak gluvih“ sa ženom čiju je slika bila vidljiva, ali sa kojom nikada nije razgovarao. Za Džeriju, kao i za mnoge druge muškarce, izgled je važniji od drugih karakteristika i zato ne bi želio da ide na sastanak naslijepo.

S druge strane, za Elejn su unutrašnji kvaliteti partnera važniji i zato ona odbija da ide na „Sastanak gluvih“. Izgleda da je, kratkoročno gledano, veća vjerovatnoća da će sudar sa gluvinim uspjeti, jer je dobar izgled važniji za neobavezne afere, dok dugoročno gledano, sastanak naslijepo može imati veće šanse za uspjeh jer je veća vjerovatnoća da će razgovor sa osobom otkriti različite i važne osobine karaktera.

M.N.